

30 มิถุนายน 2560

แถลงการณ์ด่วน

ขอให้รัฐเร่งทบทวนรากเหง้าปัญหาการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านนโยบาย
บริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ และการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว
ตามข้อเสนอของกระทรวงแรงงาน ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของกระทรวงแรงงานโดยเฉพาะ
การป้องกันการขยายตัวของปัญหาที่นำไปสู่การละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของแรงงานหรือการกระทำอัน
เป็นการค้ามนุษย์ต่อคนต่างด้าว โดยให้มีผลบังคับใช้วันที่ 23 มิถุนายน 2560

หลังมีการประกาศใช้แล้ว ทางเครือข่ายสมาชิกประชากรมขข้ามชาติ ได้รับแจ้งจากฝ่ายลูกจ้าง
และนายจ้างถึงกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย เนื่องจากมีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพิ่มเติม
หลายประการจากกฎหมายเดิมได้แก่ พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551 และพระ
ราชกำหนดการนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ พ.ศ.2559 โดยเฉพาะอย่างยิ่งบท
กำหนดโทษทั้งสำหรับนายจ้างและลูกจ้างที่มีได้มีการจ้างงานหรือทำงานตามเงื่อนไขของกฎหมายใน
ลักษณะที่สูงขึ้น จนนำไปสู่การสร้างความสับสนทั้งฝ่ายลูกจ้าง นายจ้าง และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติในการ
แก้ไขปัญหากระบวนการจ้างงานทั้งระบบภายใต้กฎหมายฉบับดังกล่าวนี้ โดยเครือข่ายฯพบว่า
นายจ้างเริ่มละทิ้งลูกจ้างตัวเอง ลูกจ้างถูกกวาดล้างจับกุมโดยเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายในการ
ควบคุมตัวและส่งกลับเป็นจำนวนมาก รวมทั้งการอาศัยช่องทางของเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายในการ
พยายามเรียกรับเงินจากทั้งตัวแรงงานและนายจ้าง ดังนั้น เครือข่ายประชากรมขข้ามชาติจึงขอเรียกร้อง
ให้รัฐดำเนินการอย่างเร่งด่วนในการวางมาตรการด้านกระบวนการจ้างแรงงานแทนการปราบปราม
แรงงาน อันเนื่องมาจากความไม่ชัดเจนด้านนโยบายของการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ และไม่
สอดคล้องกับสภาพรากเหง้าของปัญหาการจ้างงาน ดังต่อไปนี้

1. การตราพระราชกำหนดฉบับนี้ อาศัยช่องทางตามมาตรา 172 ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติไว้ให้คณะรัฐมนตรีสามารถออกพระราชกำหนดได้ในกรณี”เพื่อ ประโยชน์
ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของ
ประเทศ...” โดยอยู่ภายใต้เงื่อนไขเฉพาะ “เป็นกรณีฉุกเฉิน ที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะ
หลีกเลี่ยงได้”

เครือข่ายประชากรแรงงานข้ามชาติเห็นว่า กรณีการจัดการแรงงานต่างด้าว มิได้เป็นหนึ่งใน “กรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนไม่อาจหลีกเลี่ยงได้” ซึ่งจำเป็นต้องตราเป็นพระราชกำหนด ประกอบกับแนวทางการตราพระราชกำหนดภายใต้เงื่อนไขดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญฉบับก่อนหน้า จะเห็นได้ชัดว่าฝ่ายบริหารหรือคณะรัฐมนตรีจะใช้ช่องทางนี้อย่างจำกัด และเป็นข้อยกเว้นเฉพาะประเด็นที่เสี่ยงต่อความมั่นคงของประเทศด้านอื่น

ดังนั้นรัฐบาลควรพิจารณาเปิดโอกาสให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่างๆอย่างรอบด้าน รวมถึงการออกงานวิชาการออกมารองรับ เพื่อนำไปสู่กระบวนการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐในการบัญญัติกฎหมายให้ครอบคลุมการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวได้ทั้งระบบและการส่งเสริมงานที่มีคุณค่าและการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง

2. เครือข่ายประชากรแรงงานข้ามชาติเห็นว่านิติบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้ มีบทลงโทษมากกว่ากฎหมายทุกฉบับที่ผ่านมา ซึ่งการที่รัฐมีมาตรการในการเพิ่มโทษ เช่น การเพิ่มจำนวนเงินค่าปรับหรือโทษจำคุก อาจจะเป็นช่องทางในการทำผิดกฎหมาย การทุจริตในวงราชการ รวมทั้งส่งผลกระทบต่อการประกอบกิจการที่จ้างแรงงานข้ามชาติ ในขณะที่แนวทางในการจัดการเพื่อให้เกิดการขออนุญาตทำงานอย่างถูกต้อง เช่น การนำเข้า MoU จากประเทศต้นทางยังมีปัญหาการดำเนินการที่เอื้อต่อการจ้างงาน นอกจากนี้กระบวนการลงโทษระหว่างลูกจ้างและนายจ้างยังมีความแตกต่างกัน เช่น กรณีลูกจ้างทำงานโดยไม่มีใบอนุญาตต้องระวางโทษจำคุกหรือปรับ กรณีที่นายจ้างฝ่าฝืน กำหนดบทลงโทษไว้เฉพาะโทษปรับ อาจจะเป็นประเด็นในการเลือกปฏิบัติอีกด้วย เครือข่ายขอเรียกร้องให้รัฐทบทวนมาตรการบทลงโทษที่มีมาตรการรุนแรง โดยเฉพาะให้ยกเลิกจำคุกโดยทันที

3. ยุติมาตรการของเจ้าหน้าที่ในการกวาดล้าง จับกุมแรงงานข้ามชาติ และกำหนดนโยบายและมาตรการในการปฏิบัติให้ชัดเจน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในท้องที่ต่างๆปฏิบัติเป็นแนวเดียวกันอย่างเป็นเอกภาพ ออกประกาศ แจ้งให้หน่วยงานด้านความมั่นคงและฝ่ายพลเรือนที่เกี่ยวข้องระมัดระวังในการดำเนินการปราบปรามกลุ่มแรงงานที่ขณะนี้กระบวนการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติมีความเปลี่ยนแปลงอย่างกระทันหัน โดยที่หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับการออกกฎหมายยังมิได้มีการทำความเข้าใจถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย และแรงงานจำนวนมากยังอยู่ในระหว่างปรับสถานะด้านการเข้าเมืองและสิทธิการทำงาน การอาศัยอยู่ จึงทำให้แรงงานกลุ่มดังกล่าวนี้มีความเสี่ยงอย่างมากในการถูกกวาดล้างและจับกุม

4. ออกมาตรการด่วนที่จะสร้างความมั่นใจต่อแรงงานข้ามชาติ และผู้ประกอบการว่ามาตรการการจัดระบบแรงงานข้ามชาติจะไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของแรงงาน เพื่อยับยั้งการไหลออกของแรงงานสืบเนื่องจากมีกระแสข่าวการปิดล้อมจับกุมแรงงานข้ามชาติ ในหลายพื้นที่ ดังที่เคยเกิดขึ้นเมื่อปี 2557

5. ขอให้พิจารณาข้อเสนอของเครือข่ายประชากรข้ามชาติ ที่ยื่นถึงนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2560 ซึ่งทางเครือข่ายฯ ได้รวบรวมไว้จากเวทีแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชกำหนด เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2560 โดยมีผู้เข้าร่วมซึ่งเป็นตัวแทนของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ได้แก่ ตัวแทนผู้ประกอบการ ตัวแทนลูกจ้าง สภาอุตสาหกรรม ฝ่ายวิชาการ ผู้นำแรงงาน องค์กรพัฒนาเอกชน นักกฎหมาย

ด้วยความเคารพในสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

เครือข่ายประชากรข้ามชาติ

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ นายอดิสร เกิดมงคล ผู้ประสานงาน เครือข่ายประชากรข้ามชาติ โทรศัพท์ 089 788 7138 หรือ อีเมลล์ adisorn.keadmongkol@gmail.com